



ГАДААД ХАРИЛЦААНЫ САЙДЫН ТӨСВИЙН БАГЦЫН 2013ОНЫ САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН

Аудитыг дуусвар болгосон тухай тайлан

**Нэмэлт мэдээлэл авахыг хүсвэл
дараах хаягаар харилцана уу:**

YAG-ын Санхүүгийн аудитын
газрын дарга: С.Энхзаяа
Утас: 261663
Цахим хаяг: enkhzayas@mnao.mn

Аудитын менежер: С.Оюунгэрэл
Утас: 260512
Цахим хаяг: oyungerels@mnao.mn

Аудитор: Ж.Ядмаа
Утас: 261740
Цахим хаяг: j_yadmaa@yahoo.com

Монгол Улсын
Үндэсний аудитын газар

Засгийн газрын IV байр
Чингэлтэй дүүрэг
Улаанбаатар-46
Бага тойруу-6

АГУУЛГА

Оршил
Санхүүгийн дотоод хяналт
Илрүүлсэн гол зүйлс, гаргасан шийдлүүд
Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт
Аудитын санал дүгнэлт

Хавсралт 1: Аудитын санал дүгнэлт

Хавсралт 2: Менежментийн захидал

Хавсралт 3: Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

Хавсралт 4: Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН 2013 ОНЫ САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН

Оршил

Гадаад харилцааны сайдын төсвийн багцын 2013 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд хийсэн аудитыг дуусвар болгосон тухай энэхүү тайланг танилцуулж байна.

Менежментийн захидалд үйлчлүүлэгчийн санхүүгийн дотоод хяналтын сул тал, үүсэх эрсдэл, хяналтыг сайжруулах талаар бидний өгсөн зөвлөмжийг тусгасан болно.

Тайлант онд Төсвийн ерөнхийлөн захирагчаас ерөнхий менежертэй байгуулсан үр дүнгийн гэрээнд Гадаад харилцааны яамны 2013 оны үйл ажиллагаа, арга хэмжээний төлөвлөгөөнөөс төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн тусгайлан сонгосон 27 арга хэмжээний биелэлт 100 хувьтай байна.

2013 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд хийсэн аудит 2 гол элементтэй:

- Санхүүгийн хяналтын системийг дахин хянах
- Жилийн санхүүгийн тайлангийн уламжлалт аудит

Аудитаар хөндөгдсөн асуудлуудыг дор нэгтгэн тайлбарлав.

Санхүүгийн дотоод хяналт

Бид санхүүгийн тайланд материаллаг алдаа байхгүй гэдгийг нягтлах үүднээс байгууллагын санхүүгийн хяналтыг шаардлагатай гэж үзсэн хэмжээгээр дахин хянасан.

Ийнхүү дахин хянахдаа Гадаад харилцааны яамны дотоод хяналтыг санхүүгийн эрсдэл ба хяналтын талаарх өөрийн мэдээллийн сантай харьцуулан түүврийн сорил гүйцэтгэж, шинжилгээ хийлээ. Энэ нь материаллаг алдаа гарахаас хамгаалахын тулд үр нөлөөтэй ажиллах ёстой гол хяналтуудыг тодруулах боломж олгосон.

Яамны хяналт шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газар нь 2013 онд хийх ажлын төлөвлөгөөний дагуу дараах шалгалтуудыг хийсэн байна. Тухайлбал:

- Бээжин, Сеул дэх ЭСЯ-д, Хөх хот дах ЕКГ, Эрээн дэх КГ-ын сүүлийн 3 жилийн үйл ажиллагаа,
- ГХЯ-наас 2010-2012 онд дипломат болон албан паспорт олголтын байдал,
- Өргөмжит консулын үйл ажиллагаа,
- ОХУ-ын Улаан-Үд, Эрхүү хот дахь ЕКГ-ын жилийн үйл ажиллагаанд тус тус хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудит хийсэн байна.
- Монгол Улсаас БНХАУ-ын Хөх хот, Эрээн хотод суугаа Дипломат төлөөлөгчийн газруудын санхүүгийн үйл ажиллагаанд Гадаад харилцааны яамны Дотоод аудит, хяналт шинжилгээний газраас 2013 оны 1 дүгээр сард шалгалт хийсэн боловч тухайн хугацаанд тайланг бичиж, баталгаажуулан ирүүлээгүй байна.

ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН 2013 ОНЫ САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН

Хилийн чанад дахь Дипломат төлөөлөгчийн газруудад “Инфосистемс” ХХК-ийн нягтлан бодох бүртгэлийн Макс програмын онлайн хувилбарыг ашигладаг бөгөөд энэ нь тайлангийн чанар, уялдааг сайжруулах, хуулийн хугацаанд бэлтгэхэд үр дүнтэй байна. Мөн багцын болон ДТГ-уудад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг ажилдаа мөрдлөг болгон ашигласан байна.

Тайлангийн хугацаанд нэр бүхий 29 Дипломат төлөөлөгчийн газрын 2012 он, 2013 оны эхний 9 сарын санхүүгийн үйл ажиллагаанд Үндэсний аудитын газар, Сангийн яам, Гадаад харилцааны яам хамтран аудит хийсэн болно.

2013 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитаар хөндөгдсөн гол асуудлуудыг дараах заалтад хураангуйлан тэмдэглэв. Үүнд:

- ❖ Яамны харьяа ДБҮЭГ нь хөрөнгө оруулалтын харилцах данснаас 2013 оны жилийн эцэст татан төвлөрүүлсэн 47.0 саятөгрөгийн мөнгөн хөрөнгийг харилцах дансанд үлдэгдэлтэйгээр тайлагнасан байна.
- ❖ Яамны харьяа ДБҮЭГ нь Төрийн өмчийн хорооны шийдвэрийн дагуу шилжиж ирсэн 30.0 сая төгрөгийн автомашиныг Засгийн газрын сангийн дансыг нэмэгдүүлэн бүртгэсэн байна.
- ❖ ДБҮЭГ нь 141.0 сая төгрөгийн авлагыг тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй нь авлагын үлдэгдлийн 24.5 хувийг эзэлж байна.
- ❖ МОНЦАМЭ агентлаг нь хэвлэх үйлдвэрийн орцын нормыг шинэчлэн тогтоогоогүй, хэвлэл захиалга, борлуулалтад санхүүгийн бүртгэлээр тавих хяналт сул байна. Гэрэл зургийн лабораторийн үйлчилгээний үнэ тариф тодорхойгүй, орлого хүлээж авахдаа албан ёсны анхан шатны баримт үйлдэхгүй, нэгтгэн орлогын бичилт хийж байгаа нь УСНББОУС-ын холбогдох заалттай нийцэхгүй байна.

Илрүүлсэн гол зүйлс, гаргасан шийдлүүд

Батлагдсан орон тооны талаар:

- ГХЯ нь 2013 онд 139 орон тоотой ажиллахаас гүйцэтгэлээр 152 орон тоотой ажиллаж илүү 13 орон тоогоор хэтэрсэн байна. Дипломат төлөөлөгчийн газар нь 2013 онд 229 орон тоотой ажиллахаас гүйцэтгэлээр 235 орон тоотой ажиллаж илүү 6 орон тоогоор хэтэрсэн байна. Энэ нь МУЗГ-ын 2012 оны 8 дугаар сарын 29-ний өдрийн “Яамдын зохион байгуулалтын бүтцийг батлах тухай” 14 дүгээр тогтоолын 2-д заасантай нийцэхгүй байна.

Мөнгөн хөрөнгийн бүртгэлийн талаар:

- Яамны аппаратын санхүүгийн тайлангаар кассад бэлэн мөнгө 181,4 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна. Энэ нь Сангийн сайдын 2012 оны 276 дугаар тушаалаар “Төсвийн байгууллагын мөнгөн кассын ажиллагааны журам”-ын 2.6-д заасныг зөрчсөн байна.

ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН 2013 ОНЫ САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН

Гадаад болон дотоод албан томилолтын талаар:

- 2013 оны гадаад болон дотоод албан томилолтын тооцоо хийсэн байдлыг шалгахад зарим албан томилолтын зарцуулалтын тайлан гаргаж өгөөгүй, баримтын бүрдэл хангалтгүй байгаа нь Гадаад харилцааны яамны нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичигт тусгасан "Дараа тооцоо хийх журам"-тай нийцэхгүй байна.

Өр авлагын талаар:

- Дипломат төлөөлөгчийн газрын 2013 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаар нийт 2,194.6 сая төгрөгийн өр авлагатай тайлагнасан байна. Тухайлбал: Прага, Женев, Вашингтон, Ром, Сеул, Бээжин, Брюссель, Кызыл ДТГ-уудын өр авлага нь 20.0-93.3 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.8-д "Төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй" байх" гэж заасныг зөрчсөн байна.
- Монгол Улсаас БНХАУ-ын Хөх хотод суугаа Ерөнхий консулын газрын 2013 оны 9 дүгээр сарын байдлаар авлагын үлдэгдэл 4,380 ам.доллар байгаагаас Гадаад харилцааны яамтай холбоотойгоор 2001-2002 онд үүссэн 4,157 ам.долларын авлага байгаа нь удаан жил тайлагнагдаж байгаа буй хоорондын тооцоог ТЕЗ-ын эрх хэмжээний хүрээнд шийдвэрлэх асуудал хангалтгүй байна.

Бараа материал

- ГХЯ-ны бараа материалын үлдэгдэл (Гадаад албан паспорт) өмнөх оноос 164.2 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн нь төсөвт байгууллагын нөөцөд байх эргэлтийн хөрөнгийн үлдэгдлийг нэмэгдүүлсэн байна.

Монгол Улсаас гадаад оронд суугаа зарим ДТГ-ын санхүүгийн аудитаар: Үндсэн хөрөнгийн талаар:

- Монгол Улсаас Кувейт Улсад суугаа элчин сайдын яам анх байгуулагдахад Кувейт Улсаас 2009 онд үйлдвэрлэгдсэн Мерседес Бенз И-230, Шевролет Тахо, Тоёото Камри маркийн нийт 3 суудлын автомашин, тавилга, тоног төхөөрөмжийг хандив тусламжаар өгснийг 2009 оноос хойш ашиглаж байгаа бөгөөд үндсэн хөрөнгийн данс бүртгэлд тусгаагүй нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 25.1-д "Төрийн өмчийн эд хөрөнгийг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 7 дугаар бүлэгт заасны дагуу үнэлж бүртгэнэ" гэж заасантай нийцэхгүй байна. Тус яамны үндсэн хөрөнгийн дансанд 325 нэр төрлийн 22.3 мянган ам.долларын хөрөнгө нь эргэлтийн хөрөнгө байна. Үндсэн болон эргэлтийн хөрөнгийг зохих заавар, аргачлалын дагуу ангилаагүй, хольж бүртгэсэн нь Сангийн сайдын 2005 оны 276 дугаар тушаалаар баталсан "Төсвийн орлого, зарлага, балансын дансны нэгдсэн жагсаалт батлах тухай" журмын холбогдох заалттай нийцэхгүй байна.
- Швейцарь Улсад суугаа Элчин сайдын яам нь урсгал төсвийн хөрөнгөөр BMW-1750 маркийн машин 85,885.1 ам. доллараар худалдан авчээ. Үүний урьдчилгаа төлбөрт 8,545.06 ам.доллар төлснийг үндсэн хөрөнгийн дансанд орлогоор хүлээн зөвшөөрч санхүүгийн тайланд буруу илэрхийлжээ.

ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН 2013 ОНЫ САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН

- Женевт суугаа Элчин сайдын яам 71,912.1 ам.долларын лизингээр түрээслэн ашиглаж буй 3 суудлын автомашиныг оршин байгаа мэтээр санхүүгийн тайланд болон данс бүртгэлд буруу илэрхийлжээ.
- Монгол Улсаас ИБУИНВУ-д суугаа Элчин сайдын яамны 2013 оны санхүүгийн байдлын тайланд үндсэн хөрөнгийн үлдэгдлийг 48.1 мянган ам.долларын зөрүүтэй илэрхийлснийг 2014 оны 1 дүгээр улиралд багтаан залруулах нь зүйтэй байна.

Визийн хуудасны тооцоо, програмын талаар:

- Монгол Улсаас Кувейт Улсад суугаа Элчин сайдын яамны 2012 он, 2013 оны эхний 9 дүгээр сарын байдлаар визийн хураамжийн үнэт цаасны тооллого хийж, хөдөлгөөний тооцоог бодоход 635 визийн хуудас бичсэнээс 2012 онд 3 хуудас, 2013 онд 6 хуудас нийт 9 ширхэг визийн хуудас дутсан байна. Монгол Улсаас БНХАУ-ын Эрээн хотод суугаа Консулын газар 2013 оны 3 дугаар сараас 10 дугаар сарын хооронд өдөрт 200-400 гаруй иргэнд визийн үйлчилгээ үзүүлж байгаа бөгөөд хүний нөөцийн хүрэлцээгүй, визийн онлайн програм тасалдаж саатах зэргээс шалтгаалан ачаалал ихэдсэнээс 2012 онд MS Excel програмаар гаргасан визийн стикер нэр, үнийн дүнгүй бичигдэх, орлогын дүн зөрүүтэй хэвлэгдэх зэрэг зөрчил үүссэн байна.

Бараа материалын талаар:

- Монгол Улсаас Сингапур Улсад суугаа Элчин сайдын яам нь 2013 оны 9 сарын байдлаар 1.8 мянган ам.долларын бараа материал худалдан авч, материалын орлого, зарлагын тайлан гаргалгүй, мөнгөн хөрөнгийн данснаас шууд зардалд бичиж тайлагнасан байна.
- Монгол Улсаас ИБУИНВУ-д суугаа Элчин сайдын яамны 2013 оны санхүүгийн байдлын тайланд бараа материалын үлдэгдлийг 27.2 мянган ам.доллараар зөрүүтэй илэрхийлснийг 2014 оны 1 дүгээр улиралд багтаан залруулах шаардлагатай байна.

Үндсэн болон үндсэн бус орлогын талаар:

- Монгол Улсаас Сингапур Улсад суугаа Элчин сайдын яам нь 2013 оны эхний 9 сарын байдлаар өөрийн үндсэн болон үндсэн бус үйл ажиллагаанаас 37.5 мянган ам.долларын орлогын төлөвлөгөөтэйгээс 58.6 мянган ам.долларын орлого олсон байна. Үүнээс 12.7 мянган ам.долларын орлогыг тайлан бүртгэлд тусгалгүйгээр шагнал урамшуулалд зарцуулж, үлдсэн 45.9 мянган ам.долларын орлогыг тайлан бүртгэлд тусгасан хэдий ч улсын төсөвт төвлөрүүлэлгүй үйл ажиллагаандаа зарцуулжээ.

Батлагдсан төсвийг хэтрүүлэн зарцуулсан байна:

- Монгол Улсаас Сингапур Улсад суугаа Элчин сайдын яам нь 2012 онд урсгал үйл ажиллагааны төсвийг 233.6 мянган ам.доллараар хэтрүүлжээ. 2013 оны эхний 9 сарын байдлаар тээвэр шатахуун 3.8 мянга, гэрэл цахилгаан 8.7 мянга, шуудан холбоо 2.4 мянга, бичиг хэрэг 5.2 мянга, гадаад зочны зардал 3.9 мянга, сургалт семинар 10.6 мянга, гадаад томилолтын зардал 15.9 мянга ам.доллараар тус тус хэтэрсэн байна. Хэтэрсэн шалтгааныг авч үзвэл 2013 онд Эдийн засгийн форм,

ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН 2013 ОНЫ САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН

Азийн оюутан залуучуудын универиад наадам зэрэг томоохон арга хэмжээнүүдийг зохион байгуулсан холбоотойгоор төсөв төлөвлөгөөндөө тусгагдаагүй зардал гарсан байна.

- Дипломат төлөөлөгчийн газрын 2013 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан балансаар батлагдсан төсвөө Женев дэх Элчин сайдын яам 77.1 сая, Гавана дахь Элчин сайдын яам 13.7 сая, Вашингтон дахь Элчин сайдын яам 53.3 сая төгрөгөөр тус тус хэтрүүлэн зарцуулсан байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16.5.2-д “Батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлэн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих” гэж заасныг зөрчсөн байна.

Нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын талаар:

- ДТГ-ын санхүүгийн ажилтнуудад зориулсан онлайн сургалтыг хагас, бүтэн жилээр зохион байгуулж, дотоод хяналтыг сайжруулах шаардлагатай байна.

Эдгээр асуудал нь дээр дурдсан санхүүгийн дотоод хяналтын талаархи санал бодол, менежментийн захидлын хамт илрүүлсэн гол зүйлсийг бүрдүүлж байгаа болно.

Тус ТЕЗ-ийн харьяа төсвийн шууд захирагч 3, төвлөрүүлэн захирагч 1, Засгийн газрын тусгай сан 1 зэрэг байгууллагад хийгдсэн аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийг нэгтгэн харуулж байна. Үүнд:

Гадаад харилцааны яамны аппарат:

Яамны аппаратын кассын гүйлгээг яамны харьяа Дипломат байгууллагын үйлчилгээ эрхлэх газрын аж ахуйн нярав давхар эрхлэн гүйцэтгэж байгаа бөгөөд 2013 оны жилийн эцсийн бэлэн мөнгөний тооллогыг хийж, тооцоог бодохдоо байгууллага бүрээр үлдэгдлийг ангилан харуулаагүй байгааг залруулах талаар зөвлөж, “**Зөрчилгүй**” санал дүгнэлт өгсөн.

Хилийн чанадад байгаа Монгол Улсын иргэдэд туслах сан:

Яамны харьяа Хилийн чанадад байгаа Монгол Улсын иргэдэд туслах сангийн 2013 оны жилийн эцсийн тайлангаар 34,8 сая төгрөгийг сангаас зориулалт бусаар олгосон зөрчлийг илрүүлэн Сангийн тайлагнал, зарцуулалтад зөвлөмж өгч, “**Хязгаарлалтай**” санал дүгнэлт гаргасан.

Дипломат төлөөлөгчийн газар:

Дипломат төлөөлөгчийн газрын 2013 оны жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаар Монгол Улсаас гадаад оронд суугаа зарим ДТГ-ын нэгтгэл хийсэн санхүүгийн аудитаар 109.8 сая төгрөгийг улсын төсөвт төвлөрүүлэхээр төлбөрийн 1 актыг тогтоож, нийт 5.5 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгуулахаар 4 албан шаардлага бичиж, аудитын хугацаанд улсын төсөвт 689.4 сая төгрөгийг төвлөрүүлээ.

ДТГ-ын 2013 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд “**Зөрчилгүй**” санал дүгнэлт өгсөн.

ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН 2013 ОНЫ САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН

Дипломат байгууллагын үйлчилгээг эрхлэх газар:

ҮАГ-ын захиалгаар “Ди Эй Би Жи Аудит” ХХК нь тус газрын 2013 оны санхүүгийн тайланд аудит хийж, “Зөрчилгүй” саналдүгнэлт өгсөн байна.

МОНЦАМЭ агентлаг:

ҮАГ-ын захиалгаар “Нийслэл аудит” ХХК тус байгууллагын 2013 оны санхүүгийн тайландаудит хийж, “Зөрчилгүй” санал дүгнэлт өгсөн байна.

Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Үндэсний аудитын газраас Гадаад харилцааны сайдын төсвийн багцын 2013 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд хийсэн аудитаар 5 зөвлөмж өгсөн бөгөөд 4 зөвлөмжийг хэрэгжүүлж, 1 зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх шатанд байна. Тухайлбал: Хэлэлцээний үр дүнд ОХУ-д суугаа ЭСЯ-ны 2 дугаар байрны засварын үнэ, түрээсийн хугацаа зэрэг олон асуудлыг тохирсон байна. Гэвч “Центр Регион Эстейт” ХХК-иас 2014 оны 2 дугаар сард гэрээний төслөө ирүүлэхдээ өмнө нь тохиролцсон зарим зүйлээсээ буцаж, өөр заалт тусгасан байна. Иймд гэрээний төсөлд ажлын хэсгийн гишүүдээс санал авч хариу төсөл боловсруулж хянах түвшинд байна.

Аудитын санал дүгнэлт

Бид Гадаад харилцааны сайдын төсвийн багцын 2013 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд “Зөрчилгүй” санал дүгнэлт өгөхийг Монгол Улсын Ерөнхий аудиторт санал болгож байна.

Үндэсний аудитын газар

2014 оны 4 дүгээр сар

ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН 2013 ОНЫ САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН



МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ АУДИТОР

210546 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг,
Бага тойруу, Засгийн газрын IV Байр
Утас: 26-04-37, Факс: 32-32-66

2014.04.25 № 695

танай _____-ны № _____-Т

Аудитын гэрчилгээ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.1. Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.5-д заасны дагуу Гадаад харилцааны сайдын төсвийн багцын 2013 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан болон холбогдох бусад тайлан, илчлэл тодруулга бүхий санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд аудит хийв.

Гадаад харилцааны яамны удирдлага Төсвийн тухай хуульд заасны дагуу тайлант хугацааны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу бэлтгэж, тайлагнах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайлангууд Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн болон Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт /УСНББОУС/, түүнд нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан заавар, журмын дагуу үнэн зөв илэрхийлэгдсэн эсэхэд санал дүгнэлт өгөх нь төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл

Бид аудитыг Аудитын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлж Монгол Улсын Үндэсний аудитын газраас гаргасан Санхүүгийн аудитын гарын авлагын дагуу гүйцэтгэсэн. Эдгээр стандарт, гарын авлагын шаардлага нь санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэх явдал болно.

Аудитаар санхүүгийн тайлан дахь дүн хэмжээ болон илчлэл тодруулгыг дэмжих нотлох зүйлийг сорилын үндсэн дээр шалгадаг. Түүнчлэн аудитаар удирдлагын ашигласан нягтлан бодох бүртгэлийн зарчим, хийсэн чухал тооцооллыг үнэлж цэгнэн, санхүүгийн тайлангийн ерөнхий толилуулгыг үнэлдэг.

Бидний хийсэн аудит санал дүгнэлт өгөх хангалттай үндэслэл болно гэдэгт итгэлтэй байна.

ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН 2013 ОНЫ САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН

Зөрчилгүй санал дүгнэлт

Гадаад харилцааны сайдын төсвийн багцын 2013 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний болон төсвийн гүйцэтгэлийн нэгтгэсэн тайланг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, УСНББОУС-д нийцүүлж Сангийн сайдын баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журам, аргачлалын дагуу материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн, бодитой илэрхийлсэн байна.

МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ АУДИТОР



А.ЗАНГАД

ГАДААД ХАРИЛЦААНЫ САЙДЫН
ТӨСВИЙН БАГЦЫН 2013 ОНЫ
САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН

Менежментийн захидал

Тэргүүлэх ач холбогдол №1 зүйлс:

Асуудал 1 Батлагдсан орон тоо

Асуудал 2 Мөнгөн хөрөнгийн бүртгэл

Асуудал 3 Гадаад болон дотоод томилолт

Асуудал 4 Авлагын бүртгэл

Менежментийн захидал

Үндэсний аудитын газар аудитын явцад илрүүлсэн зүйлсийг нэгтгэсэн менежментийн захидлыг Гадаад харилцааны яамны удирдлагад зориулж бэлтгэсэн бөгөөд түүнд хяналтын сул тал буюу горимыг өөрчлөх замаар хяналтыг сайжруулж болох зөвлөмжийг өглөө.

Энэхүү менежментийн захидлын агуулга АОУС-ын дагуу хийгддэг ҮАГ-ын аудитын горимоос урган гарсан болно. Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн талаар санал дүгнэлт гаргахад бидний горим зориулагдсан. Энэ нь Гадаад харилцааны яамны хэрэгжүүлдэг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, тогтолцоо, горимыг зөвхөн аудитыг үр нөлөөтэй гүйцэтгэхэд шаардагдах цар хүрээнд дахин хянах бөгөөд оршиж буй бүх сул талыг гаргаж ирэх боломжгүй юм.

Тиймээс аудитын зөвлөмж нь дахин хяналт хийх үеийн нөхцөл байдлын талаархи бидний үнэлэлт, дүгнэлтийг тусгаж байгаа болно.

Үндэсний аудитын газар энэхүү зөвлөмжийг та бидний хамтын ажиллагааны байр сууринаас гаргасан бөгөөд харин зөвлөмжийг хүлээн авч, хэрэгжүүлэх нь танай үүрэг хариуцлага юм.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан Гадаад харилцааны яамны удирдлага болон санхүүгийн ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН 2013 ОНЫ САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН

Асуудал 1: Батлагдсан орон тоо

Тэргүүлэх ач холбогдол №1

ҮАГ-ын ажиглалт

ГХЯ нь 2013 онд 139 орон тоотой ажиллахаас гүйцэтгэлээр 152 орон тоотой ажиллаж 13 орон тоогоор хэтэрсэн байна.

Дипломат төлөөлөгчийн газар нь 2013 онд 229 орон тоотой ажиллахаас гүйцэтгэлээр 235 орон тоотой ажиллаж 6 орон тоогоор хэтэрсэн байна. Энэ нь МУЗГ-ын 2012 оны 8 дугаар сарын 29-ний өдрийн “Яамдын зохион байгуулалтын бүтцийг батлах тухай” 14 дүгээр тогтоолын 2-д заасантай нийцэхгүй байна.

ҮАГ-ын зөвлөмж

МУЗГ-ын 2012 оны 8 дугаар сарын 29-ний өдрийн “Яамдын зохион байгуулалтын бүтцийг батлах тухай” 14 дүгээр тогтоол, Төсвийн тухай хуулийн 16.5.3-д “Батлагдсан цалингийн сан, орон тооны хязгаарт багтаан төсвийн байгууллагын орон тоо, ажиллагчдын цалин хөлсийг тогтоох” гэж заасныг тус тус мөрдөж ажиллах,

Эрсдэлүүд

Төсвийн тухай хууль тогтоомж зөрчигдөх;

Үйлчлүүлэгчийн хариу

Аудитын зөвлөмжийг үйлчлүүлэгчид танилцуулан зөвшөөрүүлж, гарын үсэг зуруулсан болно.

ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН 2013 ОНЫ САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН

Асуудал 2: Мөнгөн хөрөнгийн бүртгэл

Тэргүүлэх ач холбогдол №1

ҮАГ-ын ажиглалт

Яамны аппаратын санхүүгийн тайлангаар кассад бэлэн мөнгө 181,495.5 сая төгрөгийн үлдэгдэл байна. Энэ нь Сангийн Сайдын 2012 оны 276 дугаар тушаалаар батлагдсан “Төсвийн байгууллагын мөнгөн кассын ажиллагааны журам”-ын 2.6-д заасныг зөрчсөн байна.

ҮАГ-ын зөвлөмж

Сангийн Сайдын 2012 оны 276 дугаар тушаалаар батлагдсан “Төсвийн байгууллагын мөнгөн кассын ажиллагааны журам”-ыг мөрдөж ажиллах,

Эрсдэлүүд

Кассын үлдэгдэл ашиглагдах, алдагдах;
Кассын няравгүйгээс тайлан тооцоо буруу гарах, дутагдал шамшигдал гарах,

Үйлчлүүлэгчийн хариу

Аудитын зөвлөмжийг үйлчлүүлэгчид танилцуулан зөвшөөрүүлж, гарын үсэг зуруулсан болно.

ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН 2013 ОНЫ САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН

Асуудал 3: Гадаад болон дотоод томилол

Тэргүүлэх ач холбогдол №1

ҮАГ-ын ажиглалт

2013 оны гадаад болон дотоод томилолтын тооцоо хийсэн байдлыг шалгахад зарим томилолтын зарцуулалтын тайлан гаргуулаагүй, баримтын бүрдэл хангалтгүй байгаа нь Гадаад харилцааны яамны нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичигт тусгасан “Дараа тооцоо хийх журам”-тай нийцэхгүй байна.

ҮАГ-ын зөвлөмж

Сангийн сайдын 2011 оны 132 болон 188 дугаар тушаалаар батлагдсан тарифыг мөрдөж ажиллах

Эрсдэлүүд

Томилолтын тооцоо буруу хийгдэх,
Төсвийн хөрөнгө үргүй зарцуулагдах,

Үйлчлүүлэгчийн хариу

Аудитын зөвлөмжийг
үйлчлүүлэгчид танилцуулан
зөвшөөрүүлж, гарын үсэг
зуруулсан болно.

ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН 2013 ОНЫ САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН

Асуудал 4: Авлага, өглөгийн бүртгэл

Тэргүүлэх ач холбогдол №1

ҮАГ-ын ажиглалт

Дипломат төлөөлөгчийн газрын 2013 оны санхүүгийн тайлан балансаар 2,194.6 сая төгрөгийн өр авлагатай тайлагнасан байна. Тухайлбал: Прага, Женев, Сеул, Бээжин, Брюсель, Кызыл ДТГ-уудын өр авлага нь 20.0-93.3 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.8-д “Төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Хөх хотод суугаа Ерөнхий консулын газрын 2013 оны 9 дүгээр сарын байдлаар авлагын үлдэгдэл нь 4,380 ам.доллар байгаагаас Гадаад харилцааны яамтай холбоотойгоор 2001-2002 онд үүссэн 4,157 ам.долларын авлагатай байгааг ТЕЗ – ын эрх хэмжээний хүрээнд шийдвэрлэх нь зүйтэй байна.

Эрсдэлүүд

Авлага, өр төлбөр үндэслэлгүйгээр нэмэгдэх, төлөгдөх найдваргүй болох;

Авлага, өглөг үүссэн тухай бүр бүртгэлд тусгаагүйгээс илүү, дутуу илэрхийлэгдэх.

ҮАГ-ын зөвлөмж

Төсвийн тухай хуулийн 6.4.8-д “Төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх” гэж заасныг мөрдөж ажиллах.

ДТГ газар бүрээр улирал, жил тутамд авлага, өглөгийн тооцоо нийлж актаар баталгаажуулж байх.

Удаан жил дамжсан хоорондын тооцоог ТЕЗ-ын эрх хэмжээнд шийдвэрлэх,

Үйлчлүүлэгчийн хариу

Аудитын зөвлөмжийг үйлчлүүлэгчид танилцуулан зөвшөөрүүлж, гарын үсэг зуруулсан болно.

**ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН 2013 ОНЫ
САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН**

**ГАДААД ХАРИЛЦААНЫ ЯАМ
ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН АУДИТ
ХИЙГДСЭН САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН**

ҮЗҮҮЛЭЛТ	төгрөгөөр	
	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	3,945,244,516.46	4,601,140,205.89
Кассанд байгаа бэлэн мөнгө	1,543,837,070.78	1,105,545,330.51
Төгрөг\ ЖМС	73,534,767.46	195,646,388.56
Гадаад валют	1,470,302,303.32	909,898,941.95
Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	2,401,407,445.68	3,495,594,875.38
Төгрөг	117,139,400.00	69,793,657.74
Улсын төсвийн харилцах	28,170,900.00	0.00
Төсөвт байгууллагын харилцах	88,968,500.00	0.00
Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах	0.00	69,793,657.74
Гадаад валют	2,284,268,045.68	3,425,801,217.64
Улсын төсвийн харилцах	2,284,268,045.68	3,425,801,217.64
АВЛАГА	2,685,617,677.30	3,491,078,546.52
Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	0.00	92,420,133.29
Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	443,787,759.63	432,561,038.38
Бусад авлага	2,241,829,917.67	2,966,097,374.85
Байгууллагаас авах авлага	2,060,472,257.08	2,809,963,612.01
Бусад зардлын тооцооны авлага	2,060,472,257.08	2,809,963,612.01
Хувь хүмүүсээс авах авлага	181,357,660.59	156,133,762.84
УРЬДЧИЛГАА	1,260,250,000.00	6,650,000.00
Бусад урьдчилгаа	1,260,250,000.00	6,650,000.00
Урьдчилгаа тооцоо	1,253,600,000.00	0.00
Үндсэн хөрөнгө бэлтгэх урьдчилгаа	1,253,600,000.00	0.00
Урьдчилж гарсан зардал	6,650,000.00	6,650,000.00
Урьдчилж төлсөн зардал	6,650,000.00	6,650,000.00
БАРАА МАТЕРИАЛ	3,035,990,323.29	2,602,126,611.98
Түүхий эд материал	1,158,043,436.31	993,703,974.49
Тусгай зориулалттай материал	1,158,043,436.31	993,703,974.49
Хангамжийн материал	1,833,351,592.98	1,573,780,285.99
Бичиг хэргийн материал	9,680,101.58	37,935,306.56
Аж ахуйн материал	429,692,622.00	489,561,642.51
Сэлбэг хэрэгсэл	949,500.00	902,500.00
Түлш, шатах тослох материал	35,307,143.93	7,100,981.86
Барилгын засварын материал	30,030,262.51	17,081,234.74
Хүнсний материал	34,872,979.80	13,804,932.17
Баглаа боодол	440,605.07	440,605.07
Бусад бараа материал	1,292,378,378.09	1,006,953,083.08
Мал амьтад	8,150,000.00	0.00
Бусад	36,445,294.00	34,642,351.50
ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	10,927,102,517.05	10,700,995,364.39
ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	72,628,960,965.45	83,873,495,723.36
Газар	163,350,127.68	194,708,283.07
Биет хөрөнгө	72,373,612,900.33	83,597,642,285.68
Барилга, байгууламж, орон сууц	58,955,948,970.80	67,350,483,508.21
Барилга, байгууламж орон сууц - Анхны өртөг	106,900,868,470.96	124,405,322,103.43

**ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН 2013 ОНЫ
САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН**

Барилга, байгууламж орон сууц - Хуримтлагдсан элэгдэл	(47,944,919,500.16)	(57,054,838,595.22)
Авто-тээврийн хэрэгсэл	3,805,471,673.91	6,302,486,428.20
Авто-тээврийн хэрэгсэл анхны өртөг - Анхны өртөг	7,388,285,304.97	11,040,554,402.26
Авто-тээврийн хэрэгсэл - Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,582,813,631.06)	(4,738,067,974.06)
Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	2,621,791,773.06	2,852,769,630.49
Машин тоног төхөөрөмж(компьютер) - Анхны өртөг	5,072,236,231.83	6,212,636,451.58
Машин тоног төхөөрөмж(компьютер) - Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,450,444,458.77)	(3,359,866,821.09)
Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	2,233,863,436.37	2,976,286,810.01
Тавилга, аж ахуйн эд хогшил - Анхны өртөг	4,404,850,297.39	5,696,203,666.71
Тавилга, аж ахуйн эд хогшил - Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,170,986,861.02)	(2,719,916,856.70)
Зам, гүүрийн байгууламж	115,074,148.03	58,790,837.43
Зам, гүүрийн байгууламж - Анхны өртөг	461,082,045.02	461,082,045.02
Зам, гүүрийн байгууламж - Хуримтлагдсан элэгдэл	(346,007,896.99)	(402,291,207.59)
Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	3,797,135.00	3,797,135.00
Бусад үндсэн хөрөнгө	140,498,760.12	159,344,263.15
Бусад үндсэн хөрөнгө - Анхны өртөг	234,569,628.44	333,590,265.70
Бусад үндсэн хөрөнгө - Хуримтлагдсан элэгдэл	(104,188,542.32)	(184,408,676.55)
Номын фонд	10,117,674.00	10,162,674.00
Дуусаагүй барилга, байгууламж	4,497,167,003.04	3,893,683,673.19
Биет бус хөрөнгө	91,997,937.44	81,145,154.61
Програм хангамж	90,782,494.93	80,368,417.56
Програм хангамж - Анхны өртөг	114,462,392.09	118,634,407.89
Програм хангамж - Хуримтлагдсан элэгдэл	(23,679,897.16)	(38,265,990.33)
Бусад биет бус хөрөнгө	1,215,442.51	776,737.05
Бусад биет бус хөрөнгө - Анхны өртөг	3,606,862.92	4,399,284.60
Бусад биет бус хөрөнгө - Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,391,420.41)	(3,622,547.55)
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	83,556,063,482.50	94,574,491,087.75
БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	1,928,062,132.88	1,436,217,280.36
Өглөг	1,924,762,855.88	1,432,579,317.97
Ажилчидтай холбогдсон тооцоо	45,838,600.00	0.00
ХАОАТ-ын өглөг	45,838,600.00	0.00
Бусад өглөг	1,878,924,255.88	1,432,579,317.97
Байгууллагад төлөх өглөг	1,785,255,196.12	1,317,384,559.62
Хувь хүмүүст төлөх өглөг	93,669,059.76	115,194,758.35
Урьдчилж орсон орлого	3,299,277.00	3,637,962.39
Төсөвт байгууллага	0.00	3,637,962.39
Урьдчилж орсон орлого	0.00	3,637,962.39
Бусад урьдчилж орсон орлого	3,299,277.00	0.00
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	1,928,062,132.88	1,436,217,280.36
Засгийн газрын хувь оролцоо	81,628,001,349.62	93,138,273,807.39
Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ Орон нутгийн сан	78,653,535,585.68	78,653,535,585.68
Хуримтлагдсан үр дүн	(17,774,828,481.91)	(11,396,384,126.03)
Өмнөх үеийн үр дүн	(17,774,828,481.91)	(17,867,470,772.65)
Тайлант үеийн үр дүн	0.00	6,471,086,646.62
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	5,169,812,648.92	5,169,808,153.72
Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	15,579,481,596.93	20,711,314,194.02
ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ДҮН	81,628,001,349.62	93,138,273,807.39
ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ДҮН	83,556,063,482.50	94,574,491,087.75

**ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН 2013 ОНЫ
САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН**

**ГАДААД ХАРИЛЦААНЫ ЯАМ
ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН АУДИТ
ХИЙГДСЭН САНХҮҮГИЙН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН**

ҮЗҮҮЛЭЛТ	төгрөгөөр	
	Өмнөх он	Тайлант он
ТАТВАРЫН ОРЛОГО	1,014,310,097.15	181,302,687.70
Бараа, үйлчилгээний албан татвар	1,014,310,097.15	181,302,687.70
Зарим төрлийн барааны хэрэглээ болон хэрэглэх зөвшөөрлийн татвар	1,014,310,097.15	181,302,687.70
Барааны хэрэглээ болон хэрэглэх зөвшөөрлийн бусад татвар	1,014,310,097.15	181,302,687.70
Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,014,310,097.15	181,302,687.70
ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	38,142,264,405.02	52,597,344,994.36
Засгийн газрын бусад түвшнээс авах тусламж санхүүжилт	38,142,264,405.02	52,597,344,994.36
Улсын төвлөрсөн төсвөөс	37,291,900,597.44	52,569,528,383.12
Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	31,624,295,731.35	39,800,307,092.00
Засгийн газрын нөөц хөрөнгө	383,513,084.77	468,345,874.00
Хөрөнгийн	5,076,094,822.60	11,759,340,317.12
Сангийн сайдын багцаас санхүүжүүлсэн	207,996,958.72	41,535,100.00
Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн санхүүжилт	0.00	500,000,000.00
Төсөвт байгууллагаас	670,000,000.00	0.00
Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	670,000,000.00	0.00
Нийгмийн даатгалын сангаас	7,163,807.58	27,816,611.24
НДС-ийн шилжүүлэг	7,163,807.58	27,816,611.24
Бусад Засгийн газрын тусгай зориулалтын сангаас санхүүжих	173,200,000.00	0.00
Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сан	173,200,000.00	0.00
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	22,491,168,177.33	22,936,987,480.87
Өмчийн орлого	41,176,260.42	24,491,637.80
Хүүгийн орлого	104,580.42	0.00
Түрээсийн орлого	41,071,680.00	24,491,637.80
Төрийн өмч түрээслүүлсний орлого	41,071,680.00	24,491,637.80
Бараа, үйлчилгээний борлуулалт	22,449,991,916.91	22,912,495,843.07
Төсөвт байгууллагуудын ажил, үйлчилгээний орлого	22,449,991,916.91	22,912,495,843.07
Үндсэн үйл ажиллагааны орлого	18,366,593,135.93	18,366,526,709.28
Үндсэн бус үйл ажиллагааны орлого	4,083,398,780.98	4,272,205,433.37
Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	0.00	273,763,700.42
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	61,647,742,679.50	75,715,635,162.93
АЖИЛЛАГСДЫН ЗАРДАЛ	15,697,697,987.12	18,107,684,793.96
Үндсэн болон нэмэгдэл цалин	14,891,314,704.70	17,181,429,574.33
Үндсэн цалин	14,891,314,704.70	17,181,429,574.33
Нийгмийн хамгааллын шимтгэл	806,383,282.42	926,255,219.63
Тэтгэвэр болон тэтгэмжийн шимтгэл	806,383,282.42	926,255,219.63
Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл	806,383,282.42	926,255,219.63
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	17,370,119,503.39	20,736,546,703.12
Бараа үйлчилгээний урсгал зардал	15,016,198,810.30	15,447,081,056.82
Тогтмол зардал	2,537,591,868.16	2,925,631,848.28
Гэрэл цахилгаан	946,389,081.74	1,124,245,571.73
Түлш, халаалт	1,298,286,261.84	1,449,669,645.25
Цэвэр, бохир ус	292,916,524.58	351,716,631.30
Бусад бараа үйлчилгээний зардал	12,478,606,942.14	12,521,449,208.54
Бичиг хэргийн зардал	196,910,455.76	237,212,046.68

**ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН 2013 ОНЫ
САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН**

Тээвэр, шатахуун	599,506,509.09	800,323,914.42
Шуудан, харилцаа холбоо	631,784,503.48	682,695,290.86
Дотоод албан томилолт	14,225,115.00	36,113,313.20
Гадаад албан томилолт	2,472,995,674.60	3,353,183,830.39
Ном, хэвлэл захиалах, худалдан авах	21,133,861.80	3,069,904.00
Хичээл, үйлдвэрлэлийн дадлага	121,635,125.42	325,610,668.32
Сургалт семинарын зардал	113,804,566.51	6,313,425.44
Жижиг эд хогшил худалдан авах	286,936,787.31	97,807,943.20
Жижиг эд хогшил худалдан авах \Багаж хэрэгсэл\	38,786,321.17	20,661,503.48
Жижиг эд хогшил худалдан авах \Тавилга\	185,089,885.58	44,983,423.27
Жижиг эд хогшил худалдан авах \Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх зүйлс\	63,060,580.56	32,163,016.45
Нормын болон дүрэмт хувцас, зөөлөн эдлэл	10,176,926.45	17,173,844.24
Төлбөр хураамж, жижиг татварууд	656,282,869.29	710,722,019.32
Төрийн өмнөөс гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр	497,957,528.37	696,563,912.93
Төрийн өмнөөс гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээ	233,055,146.39	266,827,180.21
ТӨГАҮ \ Аудит, баталгаажуулалт зэрэглэл тогтоох үйлчилгээний хөлс (гадаад) \	880,000.00	1,100,000.00
ТӨГАҮ \Эд хөрөнгийн даатгал\	50,362,632.68	172,016,979.05
ТӨГАҮ \Тээврийн хэрэгслийн даатгал\	213,659,749.30	256,619,753.67
Урсгал засвар	1,066,679,798.10	1,065,883,273.05
Биеийн тамирын уралдаан, тэмцээний зардал	4,670,470.00	8,549,200.00
Гадаадын зочны зардал	760,891,401.72	922,449,110.63
Бусад зардал	1,754,547,854.69	181,302,687.70
Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	3,266,656,846.55	3,348,358,374.57
Бараа материал акталсны зардал	0.00	26,641,125.59
Газрын төлбөр	670,648.00	335,324.00
Хог хаягдал устгах, цэвэрлэх зардал	1,140,000.00	1,140,000.00
Хөтөлбөр арга хэмжээний зардал	2,353,920,693.09	5,289,465,646.30
Төсвийн эрх захирагчдын арга хэмжээний зардал	1,297,636,826.81	3,535,663,239.79
Улс орны гадаад сурталчилгааны зардал	296,029,404.90	439,859,905.20
Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сан	168,047,137.30	172,222,475.40
Мэдээлэл, сурталчилгааны ажил (гадаад, дотоод)	3,910,500.00	3,500,000.00
Бусад төвлөрсөн арга хэмжээ	734,547,332.61	2,735,490,131.69
Урьд оны төсвийн хэмнэлтийн зарцуулалт	95,102,452.00	43,874,375.00
Улсын төсвөөс ой тэмдэглэхэд олгох	0.00	140,716,352.50
Дотоодын эх үүсвэрээр санхүүжүүлж байгаа хөтөлбөр төсөл, арга хэмжээ	0.00	832,741,196.63
Гадаадын эх үүсвэрээс санхүүжүүлж байгаа	0.00	832,741,196.63
Засгийн газрын нөөц хөрөнгө /Орон нутгийн нөөц хөрөнгө/	375,022,111.26	343,319,798.09
Бусад төсөл арга хэмжээ	375,022,111.26	343,319,798.09
Бусад	375,022,111.26	343,319,798.09
Төсвийн хуваарилагдаагүй зардал	681,261,755.02	577,741,411.79
Бусад төсөл арга хэмжээ	681,261,755.02	577,741,411.79
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ, ҮНДСЭН ХӨРӨНГИЙН АШИГЛАЛТ	0.00	27,332,000.00
Хөрөнгө оруулалт	0.00	27,332,000.00
Дотоод эх үүсвэрээс	0.00	27,332,000.00
Төсвийн хөрөнгө оруулалт их засвар	0.00	27,332,000.00
ТАТААС	0.00	1,488,869,000.00
Төрийн өмчийн аж ахуйн нэгжүүдэд	0.00	1,488,869,000.00
Бусад татаас, шилжүүлэг	0.00	1,488,869,000.00
Бусад татаас, шилжүүлэг	0.00	1,488,869,000.00

**ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН 2013 ОНЫ
САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН**

ТУСЛАМЖ, ШИЛЖҮҮЛЭГ	22,134,096,331.13	22,057,834,315.00
Олон улсын байгууллагуудад	473,740,702.63	441,101,755.96
Олон улсын гишүүний татвар, хандив	473,740,702.63	441,101,755.96
Засгийн газрын бусад түвшний нэгжүүдэд олгосон	21,660,355,628.50	21,616,732,559.04
Төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	21,660,355,628.50	21,616,732,559.04
Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	19,349,280,643.66	20,780,816,020.31
Засгийн газрын нөөц хөрөнгө	50,047,702.88	186,247,156.75
Төсвийн хуваарилаагүй зардал	1,881,427,465.87	602,652,787.97
Хөрөнгийн	379,599,816.09	47,016,594.01
НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН ЗАРДАЛ	1,857,447,358.85	2,043,454,817.16
Нийгмийн даатгалын зардал	302,465,608.00	186,791,504.00
Нийгмийн даатгалын зардал	302,465,608.00	186,791,504.00
Тэтгэврийн нөхөн олговор	302,465,608.00	186,791,504.00
Нийгмийн халамжын зардал	1,506,823,194.91	1,834,690,476.16
Нярай хүүхэдтэй эхийн тэтгэмж	939,978.00	1,572,426.60
Ажил олгогчоос өгөх бусад тэтгэмж	48,158,555.94	21,972,837.00
Мөнгөн хэлбэрээр	16,204,420.40	7,019,500.00
Нэг удаагийн тэтгэмж	16,204,420.40	7,019,500.00
Эмчилгээний төлбөр	10,386,496.54	0.00
Ээлжийн амралтаар нутаг явах унааны зардал	300,000.00	0.00
Шагнал, урамшил	21,267,639.00	14,953,337.00
Төлбөр, хураамж	1,505,883,216.91	1,833,118,049.56
Арилжааны даатгалын хураамж	1,505,707,216.91	1,829,576,499.56
Амь даатгал	1,505,707,216.91	1,829,576,499.56
Тээврийн хэрэгслийн татвар	176,000.00	3,541,550.00
БУСАД ЗАРДАЛ	3,813,706,438.30	5,007,768,375.77
Бусдын өмчийг ашигласны зардал	3,813,706,438.30	5,007,768,375.77
Байрны түрээс	3,762,908,652.19	4,959,603,935.48
Суваг ашигласны түрээс	15,443,780.01	15,443,200.45
Интелсат ба ротерийн суваг ашигласны төлбөр	35,354,006.10	32,721,239.84
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	60,873,067,618.79	69,469,490,005.01
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН	774,675,060.71	6,246,145,157.92
Гадаад валютын ханшийн зөрүү, үнийн зөрүү	2,371,119.38	461,267,776.06
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	2,371,119.38	461,267,776.06
Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	88,819.87	8,035,143.87
Гадаад валютын ханшийн зөрүү	649,751,766.93	228,291,143.49
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	649,840,586.80	236,326,287.36
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН	127,205,593.29	6,471,086,646.62

**ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН 2013 ОНЫ
САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН**

**ГАДААД ХАРИЛЦААНЫ ЯАМ
ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН АУДИТ
ХИЙГДСЭН МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН**

ҮЗҮҮЛЭЛТ	төгрөгөөр	
	Өмнөх он	Тайлант он
ТАТВАРЫН ОРЛОГО	1,014,310,097.15	181,302,687.70
Бараа, үйлчилгээний албан татвар	1,014,310,097.15	181,302,687.70
Зарим төрлийн барааны хэрэглээ болон хэрэглэх зөвшөөрлийн татвар	1,014,310,097.15	181,302,687.70
Барааны хэрэглээ болон хэрэглэх зөвшөөрлийн бусад татвар	1,014,310,097.15	181,302,687.70
Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,014,310,097.15	181,302,687.70
ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	38,419,765,032.28	52,894,257,859.51
Засгийн газрын бусад түвшнээс авах тусламж санхүүжилт	38,419,765,032.28	52,894,257,859.51
Улсын төвлөрсөн төсвөөс	37,291,900,597.44	52,893,081,509.51
Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	31,624,295,731.35	39,800,307,092.00
Засгийн газрын нөөц хөрөнгө	383,513,084.77	468,345,874.00
Хөрөнгийн	5,076,094,822.60	11,759,340,317.12
Оны эхний үлдэгдлээс санхүүжих	207,996,958.72	0.00
Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	0.00	365,088,226.39
Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив тусламж	0.00	240,903,700.42
Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	0.00	82,649,425.97
Төсвийн урамшуулал	0.00	41,535,100.00
Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн санхүүжилт	0.00	500,000,000.00
Төсөвт байгууллагаас	950,306,510.84	0.00
Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	670,000,000.00	0.00
Өр барагдуулах санхүүжилтийн орлого	60,080,310.84	0.00
ТЕЗ-аас олгосон санхүүжилт	220,226,200.00	0.00
Нийгмийн даатгалын сангаас	4,357,924.00	1,176,350.00
НДС-ийн шилжүүлэг	4,357,924.00	1,176,350.00
Бусад Засгийн газрын тусгай зориулалтын сангаас санхүүжих	173,200,000.00	0.00
Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сан	173,200,000.00	0.00
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	24,277,618,475.85	25,131,540,397.94
Өмчийн орлого	104,580.42	0.00
Хүүгийн орлого	83,281.18	0.00
Түрээсийн орлого	21,299.24	0.00
Төрийн өмч түрээслүүлсний орлого	21,299.24	0.00
Бараа, үйлчилгээний борлуулалт	24,275,127,840.91	25,054,358,152.46
Төсөвт байгууллагуудын ажил, үйлчилгээний орлого	24,275,127,840.91	25,054,358,152.46
Үндсэн үйл ажиллагааны орлого	19,960,976,591.82	19,499,544,921.34
Үндсэн бус үйл ажиллагааны орлого	4,314,151,249.09	5,554,813,231.12
Татварын бус бусад орлого	2,386,054.52	77,182,245.48
Ангилалдаагүй орлого	2,386,054.52	77,182,245.48
Валютын ханшийн зөрүү	2,386,054.52	77,182,245.48
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	63,711,693,605.28	78,207,100,945.15
АЖИЛЛАГСДЫН ЗАРДАЛ	15,474,896,281.30	17,129,848,215.88
Үндсэн болон нэмэгдэл цалин	14,784,736,143.54	16,175,126,261.22
Үндсэн цалин	14,784,736,143.54	16,017,044,861.22
Унаа хоолны хөнгөлөлт	0.00	158,081,400.00

**ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН 2013 ОНЫ
САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН**

Нийгмийн хамгааллын шимтгэл	690,160,137.76	954,721,954.66
Тэтгэвэр болон тэтгэмжийн шимтгэл	690,160,137.76	954,721,954.66
Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл	690,160,137.76	954,721,954.66
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	18,723,485,691.73	22,886,953,045.64
Бараа үйлчилгээний урсгал зардал	15,649,182,676.28	17,172,865,998.72
Тогтмол зардал	2,534,644,356.96	3,037,464,585.12
Гэрэл цахилгаан	941,224,785.28	1,197,548,339.49
Түлш, халаалт	1,288,316,508.53	1,484,274,798.17
Цэвэр, бохир ус	305,103,063.15	355,641,447.46
Бусад бараа үйлчилгээний зардал	13,114,538,319.32	14,135,401,413.60
Бичиг хэргийн зардал	191,038,280.03	213,224,076.23
Тээвэр, шатахуун	586,336,230.24	697,846,676.80
Шуудан, харилцаа холбоо	635,964,028.56	692,350,179.57
Дотоод албан томилолт	14,225,115.00	33,009,796.80
Гадаад албан томилолт	2,514,885,387.98	3,393,277,240.79
Ном, хэвлэл захиалах, худалдан авах	26,248,584.55	48,087,666.51
Хичээл, үйлдвэрлэлийн дадлага	406,081,105.44	368,948,901.99
Сургалт семинарын зардал	1,755,325.00	6,411,225.44
Жижиг эд хогшил худалдан авах	347,475,275.76	267,882,181.96
Жижиг эд хогшил худалдан авах \Багаж хэрэгсэл\	28,932,590.00	38,952,699.95
Жижиг эд хогшил худалдан авах \Тавилга\	195,374,160.91	154,449,382.01
Жижиг эд хогшил худалдан авах \Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх зүйлс\	63,465,403.01	49,047,900.00
Жижиг эд хогшил худалдан авах \Програм хангамж\	59,703,121.84	25,432,200.00
Нормын болон дүрэмт хувцас, зөөлөн эдлэл	11,470,806.45	18,033,748.96
Төлбөр хураамж, жижиг татварууд	783,796,163.25	850,027,393.71
Төрийн өмнөөс гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр	420,331,456.66	636,321,776.06
Төрийн өмнөөс гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээ	143,717,156.17	204,971,715.20
ТӨГАҮ \ Аудит, баталгаажуулалт зэрэглэл тогтоох үйлчилгээний хөлс (гадаад) \	880,000.00	0.00
ТӨГАҮ \Аудит, зэрэглэл тогтоох үйлчилгээний хөлс (дотоод) \	0.00	1,100,000.00
ТӨГАҮ \Эд хөрөнгийн даатгал\	82,401,550.57	160,125,518.95
ТӨГАҮ \Тээврийн хэрэгслийн даатгал\	192,866,749.92	269,257,841.91
ТӨГАҮ \Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо\	466,000.00	866,700.00
Урсгал засвар	914,780,125.76	783,534,175.86
Биеийн тамирын уралдаан, тэмцээний зардал	0.00	8,531,200.00
Гадаадын зочны зардал	736,633,496.78	909,837,668.46
Бусад зардал	1,563,626,962.32	181,302,687.70
Газрын төлбөр	670,648.00	36,667,024.00
Суваг ашигласны түрээс	15,443,780.01	15,443,200.45
Интелсат ба ротерийн суваг ашигласны төлбөр	35,354,006.10	32,730,709.84
Байрны түрээс	3,907,281,541.43	4,940,793,882.47
Хог хаягдал устгах цэвэрлэх зардал	1,140,000.00	1,140,000.00
Хөтөлбөр арга хэмжээний зардал	3,074,303,015.45	5,714,087,046.92
Төсвийн эрх захирагчдын арга хэмжээний зардал	1,456,162,545.16	3,674,361,451.91
Улс орны гадаад сурталчилгааны зардал	314,568,954.90	445,304,340.20
Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сан	168,047,137.30	172,222,475.40
Мэдээлэл, сурталчилгааны ажил (гадаад, дотоод)	3,910,500.00	18,577,507.84
Бусад төвлөрсөн арга хэмжээ	762,276,052.96	2,856,014,570.97

**ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН 2013 ОНЫ
САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН**

Урьд оны төсвийн хэмнэлтийн зарцуулалт	207,359,900.00	41,484,100.00
Улсын төсвөөс ой тэмдэглэхэд олгох	0.00	140,758,457.50
Дотоодын эх үүсвэрээр санхүүжүүлж байгаа хөтөлбөр төсөл, арга хэмжээ	0.00	832,741,196.63
Гадаадын эх үүсвэрээс санхүүжүүлж байгаа	0.00	832,741,196.63
Засгийн газрын нөөц хөрөнгө /Орон нутгийн нөөц хөрөнгө/	383,293,118.52	343,552,465.09
Бусад төсөл арга хэмжээ	383,293,118.52	343,552,465.09
Бусад	383,293,118.52	343,552,465.09
Төсвийн хуваарилагдаагүй зардал	1,234,847,351.77	863,431,933.29
Бусад төсөл арга хэмжээ	1,234,847,351.77	863,431,933.29
ТАТААС	0.00	1,488,869,000.00
Төрийн өмчийн аж ахуйн нэгжүүдэд	0.00	1,488,869,000.00
Бусад татаас, шилжүүлэг	0.00	1,488,869,000.00
Бусад татаас, шилжүүлэг	0.00	1,488,869,000.00
ТУСЛАМЖ, ШИЛЖҮҮЛЭГ	22,132,889,464.11	22,094,221,543.02
Олон улсын гишүүний татвар, хандив	473,740,702.63	442,343,878.11
Засгийн газрын бусад түвшний нэгжүүдэд олгосон	21,659,148,761.48	21,651,877,664.91
Төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	21,659,148,761.48	21,651,877,664.91
Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	19,349,280,643.67	20,780,816,020.31
Засгийн газрын нөөц хөрөнгө	48,840,835.85	186,247,156.75
Төсвийн хуваарилаагүй зардал	1,881,427,465.87	602,652,787.97
Хөрөнгийн	379,599,816.09	82,161,699.88
НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН ЗАРДАЛ	1,868,651,528.82	2,053,251,103.97
Нийгмийн даатгалын зардал	302,465,608.00	186,791,504.00
Нийгмийн даатгалын зардал	302,465,608.00	186,791,504.00
Тэтгэврийн нөхөн олговор	302,465,608.00	186,791,504.00
Ажил олгогчоос өгөх бусад тэтгэмж	51,810,794.02	29,546,387.00
Нэг удаагийн тэтгэмж	10,527,726.48	8,792,050.00
Эмчилгээний төлбөр	10,386,496.54	7,993,000.00
Ээлжийн амралтаар нутаг явах унааны зардал	300,000.00	0.00
Шагнал, урамшил	30,596,571.00	12,761,337.00
Төлбөр, хураамж	1,514,375,126.80	1,836,913,212.97
Арилжааны даатгалын хураамж	1,511,570,026.80	1,833,371,662.97
Амь даатгал	1,511,570,026.80	1,833,371,662.97
Тээврийн хэрэгслийн татвар	2,805,100.00	3,541,550.00
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (II)	58,199,922,965.96	65,653,142,908.51
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	5,511,770,639.32	12,553,958,036.64
Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	5,106,080,052.60	11,802,131,123.11
Хөрөнгийн бусад зардал	0.00	27,332,000.00
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	5,106,080,052.60	11,829,463,123.11
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(5,106,080,052.60)	(11,829,463,123.11)
Гадаад валютын ханшийн зөрүү	1,294,410,053.65	68,599,224.10
САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	1,294,410,053.65	68,599,224.10
НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	1,700,100,640.37	793,094,137.63
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	4,833,963,983.39	3,945,244,516.46
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	3,945,244,516.46	4,601,140,205.89

**ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН 2013 ОНЫ
САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН**

**ГАДААД ХАРИЛЦААНЫ ЯАМ
ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН АУДИТ
ХИЙГДСЭН ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН**

ҮЗҮҮЛЭЛТ	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2011 оны 1-р сарын 1-ээрх үлдэгдэл	77,847,219,766.16	5,115,772,333.76	24,518,014,583.20	107,481,006,683.12
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	(35,038,285,294.86)	(35,038,285,294.86)
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	77,847,219,766.16	5,115,772,333.76	(10,520,270,711.66)	72,442,721,388.26
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	806,315,819.52	54,040,315.16	0.00	860,356,134.68
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	1,558,911,837.86	1,558,911,837.86
Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	127,205,593.29	127,205,593.29
2011 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	78,653,535,585.68	5,169,812,648.92	(2,195,346,884.98)	81,628,001,349.62
2012 оны 1-р сарын 1-ээрх үлдэгдэл	78,653,535,585.68	5,169,812,648.92	(2,195,346,884.98)	81,628,001,349.62
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	(92,642,290.74)	(92,642,290.74)
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	78,653,535,585.68	5,169,812,648.92	(2,287,989,175.72)	81,535,359,058.88
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	(4,495.20)	0.00	(4,495.20)
Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	5,131,832,597.09	5,131,832,597.09
Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	6,471,086,646.62	6,471,086,646.62
2013 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	78,653,535,585.68	5,169,808,153.72	9,314,930,067.99	93,138,273,807.39

**ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН 2013 ОНЫ
САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН**

**ГАДААД ХАРИЛЦААНЫ ЯАМ
ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН АУДИТ
ХИЙГДСЭН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН**

төгрөгөөр

ҮЗҮҮЛЭЛТ	Төсөв	Тайлант он	Зөрүү	Хувь
I. НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	52,999,582,500.00	52,346,173,907.23	653,408,592.77	98.77
II. НИЙТ ЗАРЛАГЫН ДҮН	52,999,582,500.00	52,346,173,907.23	653,408,592.77	98.77
IV. УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН	41,458,082,500.00	42,337,618,341.52	(879,535,841.52)	102.12
Бараа, үйлчилгээний зардал	36,227,276,100.00	37,520,413,162.81	(1,293,137,062.81)	103.57
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	15,661,765,200.00	16,175,126,261.22	(513,361,061.22)	103.28
Үндсэн цалин	15,503,683,800.00	16,017,044,861.22	(513,361,061.22)	103.31
Унаа хоолны хөнгөлөлт	158,081,400.00	158,081,400.00	0.00	100.00
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	792,173,400.00	954,721,954.66	(162,548,554.66)	120.52
Тэтгэвэр, тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл	792,173,400.00	954,721,954.66	(162,548,554.66)	120.52
Тэтгэврийн даатгал	792,173,400.00	954,721,954.66	(162,548,554.66)	120.52
БАРАА ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ УРСГАЛ ЗАРДАЛ	19,773,337,500.00	20,390,564,946.93	(617,227,446.93)	103.12
Тогтмол зардал	3,218,721,600.00	3,037,464,585.12	181,257,014.88	94.37
Гэрэл цахилгаан	1,106,689,000.00	1,197,548,339.49	(90,859,339.49)	108.21
Түлш, халаалт	1,723,592,900.00	1,484,274,798.17	239,318,101.83	86.12
Цэвэр, бохир ус	388,439,700.00	355,641,447.46	32,798,252.54	91.56
Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	16,554,615,900.00	17,353,100,361.81	(798,484,461.81)	104.82
Бичиг хэрэг	161,517,600.00	213,224,076.23	(51,706,476.23)	132.01
Тээвэр (шатахуун)	576,144,300.00	697,846,676.80	(121,702,376.80)	121.12
Шуудан холбоо	421,752,500.00	692,350,179.57	(270,597,679.57)	164.16
Дотоод албан томилолт	5,529,500.00	33,009,796.80	(27,480,296.80)	596.98
Гадаад томилолт /арга хэмжээ/	2,786,211,300.00	3,344,489,824.79	(558,278,524.79)	120.04
Ном хэвлэл авах	40,704,800.00	48,087,666.51	(7,382,866.51)	118.14
Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	196,061,000.00	368,948,901.99	(172,887,901.99)	188.18
Сургалт, семинарын зардал	8,500,000.00	6,411,225.44	2,088,774.56	75.43
Эд хогшил худалдан авах	258,279,200.00	267,882,181.96	(9,602,981.96)	103.72
Багаж хэрэгсэл	47,197,000.00	38,952,699.95	8,244,300.05	82.53
Тавилга	136,602,100.00	154,449,382.01	(17,847,282.01)	113.07

**ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН 2013 ОНЫ
САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН**

Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх зүйлс	49,047,900.00	49,047,900.00	0.00	100.00
Програм хангамж	25,432,200.00	25,432,200.00	0.00	100.00
Нормын хувцас зөөлөн эдлэл	18,335,600.00	18,033,748.96	301,851.04	98.35
Урсгал засвар	641,360,400.00	783,534,175.86	(142,173,775.86)	122.17
Төлбөр хураамж болон бусад зардал	416,733,200.00	710,027,393.71	(293,294,193.71)	170.38
Гадаад зочны зардал	698,463,600.00	864,749,368.46	(166,285,768.46)	123.81
Биеийн тамирын уралдаан тэмцээн	7,800,000.00	8,531,200.00	(731,200.00)	109.37
Холбооны суваг ашигласны хөлс	15,444,000.00	15,443,200.45	799.55	99.99
Байрны түрээсийн зардал	5,399,400,500.00	4,940,793,882.47	458,606,617.53	91.51
Төвлөрсөн арга хэмжээ	3,164,000,000.00	2,856,014,570.97	307,985,429.03	90.27
Улс орныг гадаадад сурталчилах зардал	600,000,000.00	445,304,340.20	154,695,659.80	74.22
INTELSAT ба RETURERS-ийн суваг ашигласны төлбөр	38,310,000.00	32,730,709.84	5,579,290.16	85.44
Төвлөрсөн төсвөөс ой тэмдэглэхэд олгох зардал	187,054,000.00	140,758,457.50	46,295,542.50	75.25
Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангийн эх үүсвэр	193,333,200.00	172,222,475.40	21,110,724.60	89.08
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний хөлс, төлбөр хураамж	655,985,600.00	636,321,776.06	19,663,823.94	97.00
Төрийн өмнөөс гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээ	216,916,400.00	204,971,715.20	11,944,684.80	94.49
Аудит, зэрэглэл тогтоох үйлчилгээний хөлс (дотоод)	1,200,000.00	1,100,000.00	100,000.00	91.67
Эд хөрөнгийн даатгал	161,849,600.00	160,125,518.95	1,724,081.05	98.93
Тээврийн хэрэгслийн даатгал	273,643,600.00	269,257,841.91	4,385,758.09	98.40
Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	2,376,000.00	866,700.00	1,509,300.00	36.48
Мэдээлэл сурталчилгааны зардал	25,553,300.00	18,577,507.84	6,975,792.16	72.70
Газрын төлбөр	37,002,300.00	36,667,024.00	335,276.00	99.09
Хог хаягдал устгах, цэвэрлэх	1,140,000.00	1,140,000.00	0.00	100.00
Татаас ба урсгал шилжүүлэг	5,230,806,400.00	4,817,205,178.71	413,601,221.29	92.09
Татаас	1,500,000,000.00	1,488,869,000.00	11,131,000.00	99.26
Бусад татаас, шижүүлэг	1,500,000,000.00	1,488,869,000.00	11,131,000.00	99.26
Өрх гэрт олгох шилжүүлэг	580,407,600.00	216,337,891.00	364,069,709.00	37.27
Тэтгэвэрийн нөхөн олговор	553,245,000.00	186,791,504.00	366,453,496.00	33.76
Нэг удаагийн тэтгэмж урамшуулал	7,708,200.00	8,792,050.00	(1,083,850.00)	114.06
Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж, нэг удаагийн урамшуулал, дэмжлэг	19,454,400.00	20,754,337.00	(1,299,937.00)	106.68
Ээлжийн амралтаар нутаг явах унааны зардал	2,000,000.00	0.00	2,000,000.00	0.00
Эмчилгээний төлбөр	7,993,000.00	7,993,000.00	0.00	100.00

**ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН 2013 ОНЫ
САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН**

Шагнал, урамшил	9,461,400.00	12,761,337.00	(3,299,937.00)	134.88
Төлбөр, хураамж	1,675,038,600.00	1,836,913,212.97	(161,874,612.97)	109.66
Арилжааны даатгалын хураамж	1,671,624,600.00	1,833,371,662.97	(161,747,062.97)	109.68
Амь даатгал	1,671,624,600.00	1,833,371,662.97	(161,747,062.97)	109.68
Тээврийн хэрэгслийн татвар	3,414,000.00	3,541,550.00	(127,550.00)	103.74
Гадаад шилжүүлэг	1,475,360,200.00	1,275,085,074.74	200,275,125.26	86.43
Олон улсын байгууллагын гишүүний татвар	575,360,200.00	442,343,878.11	133,016,321.89	76.88
Гадаад орнуудад өгөх урсгал шилжүүлэг	900,000,000.00	832,741,196.63	67,258,803.37	92.53
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	11,541,500,000.00	10,008,555,565.71	1,532,944,434.29	86.72
1. Дотоод хөрөнгө оруулалт	9,127,000,000.00	7,851,288,141.38	1,275,711,858.62	86.02
Хөрөнгө оруулалт :Төсвийн хөрөнгөөр санхүүжих	5,653,000,000.00	4,412,835,581.19	1,240,164,418.81	78.06
Тоног төхөөрөмж : Төсвийн хөрөнгөөр санхүүжих	3,474,000,000.00	3,438,452,560.19	35,547,439.81	98.98
4. Хөрөнгийн шилжүүлэг	2,414,500,000.00	2,157,267,424.33	257,232,575.67	89.35
Төсөвт газрын их засвар	2,414,500,000.00	2,157,267,424.33	257,232,575.67	89.35
ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	52,999,582,500.00	53,513,360,042.00	(513,777,542.00)	100.97
Үндсан үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	180,000,000.00	3,403,647,109.05	(3,223,647,109.05)	1,890.92
Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	980,000,000.00	857,025,969.20	122,974,030.80	87.45
Төсвөөс санхүүжих	40,298,082,500.00	39,197,654,304.03	1,100,428,195.97	97.27
Хөрөнгө оруулалтын санхүүжилт	11,541,500,000.00	10,055,032,659.72	1,486,467,340.28	87.12

ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН 2013 ОНЫ САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН

Сангийн сайдын 2007 оны тоот
тушаалаар батлав

Улсын тайлан маягт-
ТГТ-1а

ГАДААД ХАРИЛЦААНЫ ЯАМ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТОХИРУУЛГЫН ТАЙЛАН

/төгрөгөөр/

Бүртгэлийн дансны код	Бүртгэлийн дансны нэр	Дүн
А	МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАНГИЙН НИЙТ ОРЛОГО (УАО+ХУАО+СУАО)	78,207,100,945.15
	Хасах нь:	
1301	Гадаад орнуудаас үзүүлсэн тусламжийн орлого	
130101	Урсгал тусламжийн орлого	
1302	Олон улсны байгууллагаас үзүүлсэн тусламжийн орлого	
130201	Урсгал тусламжийн орлого	-
1303	Засгийн газрын бусад түвшнээс авах тусламж санхүүжилт	
130301	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт	
13030101	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	602,652,787.97
13030102	Нэмэлт санхүүжилт	582,649,425.97
13030103	Засгийн газрын нөөц хөрөнгө	468,345,874.00
13030105	Хөрөнгийн	1,704,307,657.40
13030106	Төсвийн ерөнхийлөн захирагчдаас төсөвт байгууллагад хуваарилсан төвлөрсөн арга хэмжээний санхүүжилт	
13030107	Урьд оны өр барагдуулах эх үүсвэрээс	
1303011406	Төсвийн урамшуулал	41,535,100.00
13030301	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-
13030202	Бусад шилжүүлэг-татаас	
13030203	Засгийн газрын нөөц хөрөнгө	
13030205	Хөрөнгийн	
13030206	Төсвийн ерөнхийлөн захирагчдаас төсөвт байгууллагад хуваарилсан төвлөрсөн арга хэмжээний санхүүжилт ханшийн зөрүү	77,182,245.48
13030403	НДСангаас тэтгэмж	1,176,350.00
14010203	Төвд төвлөрүүлэх үндсэн үйл ажиллагааны орлого	20,793,685,074.21
	Орон нутагт төвлөрүүлсэн тэмдэгтийн хураамж	181,302,687.70
	Хандив	240,903,700.42
Б	Тохируулсан орлогын дүн	24,693,740,903.15
В	ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАНГИЙН ОРЛОГЫН ДҮН (А-Б)	53,513,360,042.00
Г	МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАНГИЙН НИЙТ ЗАРЛАГА (УАО+ХУАО+СУАО)	77,551,205,255.72
	Зарлагын тохируулга	
25	ТАТААС	
2501	Төрийн өмчийн аж ахуйн нэгжүүдэд	
250101	Эрчим хүчний үйлдвэрүүдэд олгох татаас	
250102	Хотын нийтийн тээврийн үйлчилгээний татаас	
250103	Орон нутгийн хэвлэл мэдээллийн хэрэгслийн ажиллагааны татаас	
250104	Бусад татаас, шилжүүлэг	
25010401	Зээл олголт-орон нутаг	
25010402	Бусад татаас, шилжүүлэг	
25010403	Үдийн цай хөтөлбөрийн санхүүжилтийн зарлага	

**ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН 2013 ОНЫ
САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН**

25010404	Монгол улсыг хөгжүүлэх сангаас санхүүжсэн хүүхдийн мөнгөн тусламжийн зарлага	
25010405	Монгол улсыг хөгжүүлэх сангийн хөрөнгө оруулалтын санхүүжилтийн зарлага	
2603	Засгийн газрын бусад түвшний нэгжүүдэд олгосон	
260301	Төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	
26030101	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	
26030102	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	
	Засгийн газрын нөөц хөрөнгийн зарлага	343,552,465.09
26030103	Засгийн газрын нөөц буцаан төвлөрүүлсэн	
26030104	Урьд оны өр барагдуулах эх үүсврийн зарлага	
260302	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	
26030201	Орон нутгийн төсөвт өгөх татаас	
26030202	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	20,780,816,020.31
	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /ЗГ-ын нөөц/	186,247,156.75
	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /Харилцах дансны эцсийн үлдэгдэл/	602,652,787.97
	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /Авлагын тооцоо/	82,161,699.88
	Хөрөнгийн	1,820,907,557.40
26030203	Орон нутгаас хуваариласан нөөц хөрөнгө	
26030204	Орон нутгаас сумдад хуваариласан хөрөнгө оруулалт	
26030205	Орон нутгаас сумдад хуваариласан МУХСангийн санхүүжилт	
260303	Төсөвт байгууллагад олгосон санхүүжилт	
26030301	Төсвийн ерөнхийлөн захирагчдаас төсвийн багцын харъяа байгууллагад хуваариласан санхүүжилт	
	Орон нутагт төвлөрүүлсэн тэмдэгтийн хураамж	181,302,687.70
	Бусад төсөл, арга хэмжээ	1,138,791,749.28
	Ханшийн зөрүү	68,599,224.11
Д	Тохируулсан зарлагын дүн	25,205,031,348.49
	ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАНГИЙН ЗАРЛАГЫН ДҮН (Г-Д)	52,346,173,907.23
	Тохируулгын орлого, зарлагын зөрүү (Б-Д)	(511,290,445.34)